

کتاب نجوم و اختر فیزیک‌تان را خواندم، بخش‌هایی را با دقت و بخش‌هایی را به اجمال. برای دانشجویی نوشته‌اید که با مبانی و قوانین فیزیک آشناست ولی به کاربرد آنها در منظومه خورشیدی و در درون و بیرون ستارگان اشراف ندارد. خواننده را نه تنها با جهان شمولى بلکه با کیهان شمولى قوانین فیزیک آشنا می‌کنید. از منظومه خورشیدی آغاز کرده‌اید و محتوای آن را از سیارات و قمرها و سیارک‌ها و دنباله‌دارها گرفته تا ساختار درونی و بیرونی خورشید و سیاره‌ها به اجمال بحث کرده‌اید. در توصیف و توجیه آنچه از رصدها بدست می‌آید نشان داده‌اید چگونه قوانین مکانیک، مکانیک کوانتومی، الکترومغناطیسی، مکانیک آماری و ترمودینامیک می‌توانند کارگشا باشند. در بخش‌های دیگر، از ستاره‌ها و ماده میان‌سیاره‌ای و میان‌ستاره‌ای سخن گفته‌اید، به ساختار درونی و بیرونی ستاره‌ها، نحوه تولد و تحول و سرنوشت نهایی آنها، باز با استناد به قوانین فیزیکی که در روی زمین شناخته‌ایم، پرداخته‌اید.

با خواندن کتاب‌تان بسیاری از مطالبی را که در ایام دانشجویی خوانده بودم و به فراموشی سپرده بودم دوباره بیاد آوردم و بسیاری از جزئیات یافته‌های چند ده سال گذشته را که هیچ‌وقت به گوشم نخورده بود، یا با بی‌تفاوتی از کنارشان گذشته بودم یاد گرفتم و دعایتان کردم.

نکته دیگری را یادآور شوم. در سی چهل سال گذشته هم و غم دانشگاهیان در توسعه علمی کشور معطوف به ترجمه مطالب علمی از زبان‌های خارجی به فارسی بوده است. کمتر کسی جرات می‌کرد دست به تالیف کتاب علمی با تکیه بر معلومات و مهارت‌های خود بزند. کتاب تألیفی شما یکی از این مرزشکنی‌ها و از نشانه‌های بلوغ جامعه فیزیک کشور است که جسارت و شهامت تالیف کتاب علمی از خود نشان داده‌اید.

موفق و موید باشید.

یوسف ثبوتی

پیشنهادات من

مغناطوگوی به جای مغناطو کره

شاره به جای سیال

نجوم بطلمیوسی و کپرنیکی هر دو درست و معادل هم‌اند. تنها تفاوت در این است که در نجوم بطلمیوسی راصد در دستگاه مختصات مستقر در روی زمین استو بالطبع هر چیز را در گردش دور خود می‌بیند. در نجوم کپرنیکی دستگاه مختصات

راصد در مرکز خورشید قرار دارد و تصویر ساده‌تری از حرکات منظومه خورشیدی می‌دهند. بنابراین شگرف و شگفت نیست در مورد سینماتیک منظومه شمسی، هر دو خط م یکسان و درست جواب می‌دهند. (مربوط به صفحه ۵)

روی ایرانیت نجوم زمین گرد بیش از حد تکیه شده - پنجمین نام آذر عرب و دیگران را کم بها داده‌اید.

صفحه ۱۵- تناقضی در نجوم زمین مرکزی نیست، جز اینکه اگر آسمان را دستگاه مختصاتی خارج از زمین و مستقر در روی خورشید ببینید تصویر ساده‌تری از سینماتیک منظومه خورشیدی می‌دهید. در ضمن ترتیب زمانی کوپرنیک - گالیله - کیکر، تیکوبراهه و نیوتن را توجه داشته باشید (صفحه ۱۰)

صفحه ۱۶- کمر وان الن بال زمین است. سیارات دیگر هم می‌توانند کمر بند مغناطیسی داشته باشند ولی وان الن نامیده نشده‌اند.

صفحه ۲۰- شرح جدول : در ستون ماقبل آخر

صفحه ۲۰- عنوان «چرا منظومه شمسی مفید است» مناسب به نظر نمی‌رسد. اگر چنین بود اصلا وجود نداشت.

صفحه ۲۱- شکل ۳-۳- پتانسیل خطی درونی برای چگالی ثابت است. در غیر این صورت چیز دیگری است.